

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 27/02-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. marca 2002 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., bytom B., zastúpeného komerčným právnikom JUDr. Jozefom Stašákom, Andraščíkova 3, Bardejov, vo veci porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Bardejove v konaní vedenom pod sp. zn. Nc 1258/97 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 12. februára 2002 doručené podanie I. K. K., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „Návrh na konanie o ústavnej sťažnosti“ (ďalej len „sťažnosť“), v ktorom namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu v Bardejove (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Nc 1258/97.

Sťažovateľ uviedol, že návrhom zo 17. marca 1997 sa domáhal na okresnom súde preskúmania a zrušenia rozhodnutia Krajského úradu v Prešove č. Soc. 277-96/02069 z 3. januára 1997 z dôvodu jeho nezákonnosti. Požiadavke okresného súdu, ktorý ho uznesením zo 14. apríla 1997 vyzval na jeho doplnenie, nevyhovел jednak preto, že to nepovažoval za nevyhnutné, a jednak preto, že v tom čase už mal značné problémy, najmä zdravotné. Vzhľadom na vzniknutú situáciu bolo povinnosťou okresného súdu zo zákona toto konanie zastaviť, čo súd neurobil nielen v priebehu roku 1997 a nasledujúceho, ale ani počas ďalších troch rokov. Tým svojou nečinnosťou spôsobil viac ako tri a pol ročný priesťah, pretože „k zastaveniu konania sa súd odhodlal až svojím uznesením“ z 1. februára 2002, pričom súd je povinný pokračovať v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. S prihliadnutím na túto skutočnosť nie je možné predpokladať ani včasné uzavretie celého prípadu v zmysle čl. 6 dohovoru, ktorý vyžaduje prejednanie vecí súdom v primeranej lehote. Sťažovateľ preto žiadal priznať finančnú satisfakciu vo výške 60 000 Sk a vzniklé trovy tohto konania.

II.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných priesťahov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola (...) v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom (...).

Ústavný súd podľa čl. 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nie je ústavný súd

príslušný, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

V súvislosti s oneskoreným vydaním uznesenia o zastavení konania vo veci návrhu sťažovateľa na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu a na jeho zrušenie sťažovateľ namietal porušenie označených základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Nc 1258/97.

Zo spisu okresného súdu sp. zn. Nc 1258/97, ktorý si ústavný súd nechal predložiť, vyplýva, že po doručení uznesenia okresného súdu zo 14. apríla 1997 obsahujúceho výzvu sťažovateľovi, aby doplnil podľa daného poučenia svoj – inak len šesťriadkový - návrh na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu, sťažovateľ listom z 13. júna 1997 oznámil okresnému súdu, že „predmetné uznesenie k dnešnému dňu je už neaktuálne, pretože v tomto konkrétnom prípade som chvalabohu nápravu docielil prokurátorským opatrením na môj podnet v zmysle zákona o prokuratúre (...), že zrušenie právoplatného rozhodnutia krajského úradu v dnešných podmienkach v rámci autoremedúry na prokurátorský protest je viac ako úspech.“ Z nasledujúceho úradného záznamu z 24. februára 1998 podpísaného sťažovateľom vyplýva, že sťažovateľ „na podanom návrhu zo dňa 20. 3. 1997 na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu netrvá a konanie vo veci žiada zastaviť“. Následne okresný súd konanie zastavil uznesením z 1. februára 2002 podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), keďže „k späťvzatiu návrhu došlo skôr, než sa začalo pojednávanie“.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu najmä podľa týchto troch kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 3/00). Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1

dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01). V týchto veciach ústavný súd totiž prihliada aj na účel základného práva zaručeného uvedeným článkom. Z účelu tohto práva vyplýva pre súd požiadavka postupovať v konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu (II. ÚS 48/96, I. ÚS 19/00). Právnu istotu vytvára až právoplatné rozhodnutie súdu (I. ÚS 47/96).

Ústavný súd konštatuje, že od podania návrhu sťažovateľom (20. marca 1997) okresný súd vo veci plynulo konal, keď sťažovateľa najprv uznesením zo 14. apríla 1997 vyzval na odstránenie väd návrhu, a neskôr ho vyzval aj na upresnenie jeho podania z 13. júna 1997, ktoré urobil namiesto požadovaného odstránenia väd návrhu. Na túto výzvu potom sťažovateľ 24. februára 1998 priamo na okresnom súde reagoval tak, že žiadal konanie vo veci zastaviť. Od tej doby až do uznesenia z 1. februára 2002, ktorým bolo konanie vo veci návrhu sťažovateľa v zmysle jeho žiadosti zastavené, bol tak sťažovateľ, ako aj okresný súd nečinný.

Ústavný súd poznamenáva, že účastník konania späťvzatím návrhu pred začatím pojednávania uplatní svoje ústavné právo na autonómiu vôle strán, a ak je návrh účinne vzatý späť celkom, súd nemá inú zákonnú možnosť, než v dôsledku tohto jeho procesného úkonu konanie podľa § 96 ods. 1 OSP zastaviť (mutatis mutandis I. ÚS 59/00). Je síce pravdou, že právnu istotu vytvára až právoplatné rozhodnutie súdu, avšak v tomto prípade rozhodnutie o zastavení konania už nie je meritórnym rozhodnutím o predmete konania vymedzeného návrhom na začatie konania. Podľa názoru ústavného súdu sa takýmto procesným úkonom účastníka konania v zásade mení aj záujem o odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa tento účastník nachádzal počas súdneho konania pred týmto procesným úkonom.

Hoci v danej veci nebol postup okresného súdu pri rozhodovaní o zastavení konania bez prieskumov, nemožno ho s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu a účel základného práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru považovať bez ďalšieho za porušenie tohto práva sťažovateľa. Sťažovateľ v sťažnosti neuviedol žiadnu skutočnosť, ktorá by tento záver mohla spochybniť.

Pretože s ohľadom na uvedené neprichádza do úvahy, aby ústavný súd namietaný postup okresného súdu mohol po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd jeho sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. marca 2002